

7. Joulukuuta, 1941

Hyökkäys Pearl Harboriin oli seurausta vuosikymmenen ajan huononneista suhteista Japanin ja Yhdysvaltojen välillä Kiinan tilanteesta ja Kaukoidän turvallisuudesta. Välien luhistuminen alkoi vuonna 1931, kun Japanin armeijan kiihkomieliset valtion käskyt uhmaten valloittivat Manchurian, joka oli Kiinan pohjoisin maakunta. Japanilaiset jättivät huomioita Yhdysvaltojen protestit ja kesällä 1937 panivat käyntiin täysimittaisen hyökkäyksen Kiinan muihin osiin. Vaikka Yhdysvallat ja muut valtiot, joilla oli kiinnostusta Kaukoitään, huolestuivat hyökkäyksestä, kukaan ei ollut halukas käyttämään sotavoimia Japanilaisten pysäyttämiseksi.

Seuraavan kolmen vuoden aikana sota syttyi Euroopassa ja Japani liittyi Natsi-Saksan Akselivaltoihin. Yhdysvallat käytti sekä diplomaattista että kaupallista painostusta ratkaistakseen kiinalais-japanilaisen konfliktin. Japanin hallitus näki nämä toimet, varsinkin öljysulun, uhkana kansalliselle turvallisuudelleen. Kesään 1941 mennessä molemmat valtiot olivat asemassa, joista olisi ollut mahdoton perääntyä menettämättä kasvojaan. Vaikka molemmat hallitukset jatkoivat sovitteluyrityksiä, Japani oli jo päättänyt sodasta.

Hyökkäys Pearl Harboriin oli osa suunnitelmaa valloittaa läntinen

Tyynenmeren alue. Päämääränä oli tehdä Tyynenvaltameren joukot liikuntakyvyttömiksi, jotta Yhdysvallat ei voisi sekaantua näihin valloitus suunnitelmiin. Hyökkäyksen pääarkkitehtina toimi Admiraali Isoroku Yamamoto, Japanin asevoimien ylipäällikkö. Vaikka hän henkilökohtaisesti vastusti sotaa Yhdysvaltoja vastaan, niin Yamamoto tiesi, että Japanin ainoa mahdollisuus menestyä tällaisessa sodassa oli saavuttaa nopea ja ratkaiseva voitto. Yhdysvaltojen suurempi taloudellinen ja teollinen mahti kääntäisi vaa'an puolelleen pidentyneessä yhteenotossa.

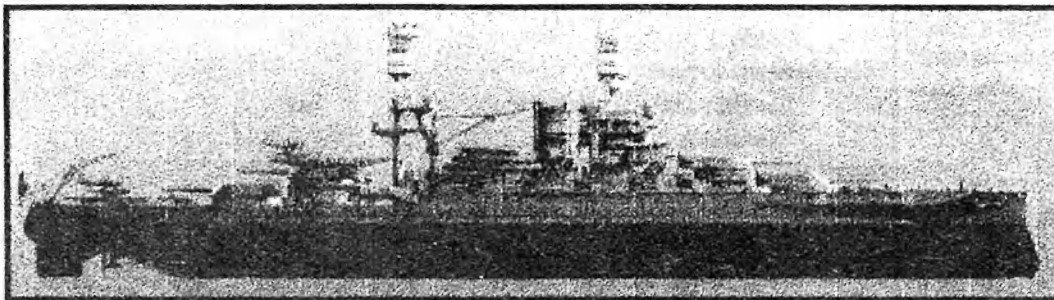
26. marraskuuta japanilaisten 33 sotalaivan ja apujoukkojen, johon kuului kuusi lentotukialusta, hyökkäysjoukot lähtivät Pohjois-Japanista kohti Havaijin saaria. Ne kulkivat paljon pohjoisempana normaalista merenkulkuväylästä. Aikaisin aamulla 7. joulukuuta, 1941 laivat olivat saavuttaneet päämääränsä, 425 km Oahun pohjoispuolella. Kuudelta aamulla ensimmäinen aalto hävittäjiä, pommittajia ja torpedokoneita lähti matkaan. Edellisenä iltana noin 18,5 km Pearl Harborin lahden suun ulkopuolella viisi kääpiösukellusvenettä, joissa kussakin oli kaksi miehistön jäsentä ja kaksi torpedoa, laukaistiin suuremasta "emäsukellusvenestä". Heidän tehtävänsä oli päästä Pearl Harborin lahteen ennen ilmahyökkäystä, pysyä sukelluksissa hyökkäyksen alkuun asti ja sitten saada mahdollisimman paljon tuhoa aikaan.

Sillävälän Pearl Harborissa 130 Tyynenvaltameren laivaston alusta lepäsivät rauhassa. Seitsemän laivaston yhdeksästä sotalaivasta oli kiinni rannan suuntaisesti "Battleship Row" nimisessä muodostelmassa Ford Islandin kaakkoisrannalla. Laivaston ja merijalkaväen lentokoneet olivat rivissä Ford Islandin ja Kaneohe Bayn laivaston lentotukikohdissa ja Ewan merijalkaväen lentotukikohdassa. Yhdysvaltojen armeijan lentokoneet olivat sijoitettu ryhmiin keskelle Hickamin,

Wheelerin ja Bellowsin kiitoratoja turvatoimena mahdollisten sabotoijien varalle.

Kello 6:40 hävittäjä USS Wardin miehistö paikallisti yhden kääpiösukellusveneen, joka kulki kohti Pearl Harborin suuta. Wardin miehistö upotti sukellusveneen syvyyspommeilla ja tykinlaukauksin, jonka jälkeen he ilmoittivat asiasta päämajaan radiolla. Ennen seitsemää aamulla tutka-asema Opana Pointissa huomasi signaalin, joka kertoi suuren ryhmän lentokoneita lähestyvän pohjoisesta. Näitten luultiin olevan joko lentotukialus Enterprisen lentokoneita tai B-17 pommittajia joiden odotettiin saapuvan mantereelta, joten mihinkään toimenpiteisiin ei ryhdytty.

Ensimmäinen aalto japanilaisia lentokoneita saavutti hyökkäyskohteensa vähän ennen kello 7:55. Heidän johtajansa, komentaja Mitsuo Fuchida, lähetti koodiviestin "To, To, To" ja "Tora, Tora, Tora" kertoen että

hyökkäys oli alkanut ja täydellinen yllätys oli saavutettu.

Noin kello 8:06 USS *Arizona* räjähti saatuaan osuman 800 kiloista pommista, joka lävisti kannen ja sytytti etummaisen ammusvaraston. Alle yhdeksässä minuutissa alus upposi mukanaan 1177 miehistön jäsentä; täydellinen tuho. USS *Oklahoma*, joka sai osuman useasta torpedosta, pyörähti ympäri vangiten yli 400 miestä sisälleen. Alukset *California* ja *West Virginia* upposivat kiinnityspaikassaan. *Utah*, joka oli muutettu koulutusaluksiksi, kaatui kumoon yli 50 miehistönsä jäsentä mukanaan. Alukset *Maryland*, *Pennsylvania* ja *Tennessee* kärsivät huomattavia vaurioita. *Nevada* yritti päästä avomerelle, mutta saatuaan useita osumia alus täytyi ajaa rantaan, jotta välttyttiin uppoamiselta ja

sataman suun tukkimiselta.

Sillävälän kun hyökkäys Pearl Harboriin kiihtyi, muut sotilastukikohdat Oahun saarella joutuivat kohteeksi. Hickamin, Wheelerin ja Bellowsin lentokentät, Ewan merijalkaväen ilmatukikohta, Kaneohe Bayn laivaston ilmatukikohta ja Schofieldin kasarmi kärsivät eriasteisia vaurioita satojen lentokoneitten tuhoutuessa ja satojen miesten kaatuessa ja haavoituessa.

Noin viiden minuutin jälkeen amerikkalainen ilmatorjuntatulitus alkoi saada osumia, vaikkakin monet hylsyt, jotka olivat ladattu väärin, tippuivat Honoluluun ja tappoivat siviilejä paikallisten luullessa niitä japanilaisiksi pommeiksi. Tauon jälkeen toinen aalto japanilaisia lentokoneita iski noin kello 9:00 keskittyen Pearl Harborin tuhon pahentamiseen. Toinen aalto tuhosi USS *Shawn*, *Sotoyomon* kuivatelakan ja vaurioitti pahasti Nevadaa pakottaen sen rantaan. Myöskin Hickamin ja Kaneohen lentokentille kohdistettiin hyökkäys, josta oli seurauksena monen hengen menetys ja amerikkalaisten vähenevä mahdollisuus kostaa.

Armeijan Ilmavoimien lentäjät onnistuivat saamaan muutaman hävittäjän ilmaan ja mahdollisesti ampumaan alas kahdeksan viholliskonetta. Kello 9:45 toinen aalto poistui pohjoiseen ja hyökkäys oli ohi. Japanilaiset menettivät yhteensä 29 lentokonetta ja viisi kääpiösukellusvenettä, yksi niistä vallattiin sen ajettua rantaan Bellows Fieldin lähellä.

Hyökkäys oli suuri, muttei täydellinen menestys. Vaikka Yhdysvaltojen Tyynenvaltameren joukot saivat kovan iskun, sen lentotukialukset (jotka eivät olleet satamassa hyökkäyksen aikana) olivat yhä merikelpoisia ja Pearl Harbor yllättävän hyvässä kunnossa. Telakat, polttoainetarastot ja sukellusvenetukikohta kärsivät vain vähäisistä vaurioista. Kaikkein tärkeintä oli että Yhdysvaltojen kansa, joka oli ennen hyökkäystä jakaantunut mielipiteissä osallistumisesta Toiseen Maailmansotaan, yhdistyi täydellisesti voiton saavuttamiseksi Japanista ja muista Akseli-valtioista.

**Ilmainen sisäänpääsy.
Lahjoitukset tervetulleita.**

USS Arizona on viimeinen leposija monelle aluksen 1177 miehistön jäsenelle, jotka menehtyivät 7. joulukuuta, 1941. 56 metrin muistomerkki sijaitsee uponneen taistelulaivan keskiosan yläpuolella ja koostuu kolmesta osasta: sisäänkäytävästä; kokoushuoneesta, jonka keskeinen avoin tila on suunniteltu seremonioille ja yleiseen tarkkailuun; ja pyhäköstä, jossa Arizonalla kaatuneitten nimet ovat kaiverrettuina marmoriseinään.

Ajatus USS Arizona-muistomerkillä sai alkunsa sota-ajalta peräisin olevasta halusta perustaa jonkinlainen muistomerkki Pearl Harboriin hyökkäyksen uhrien muistoksi. Ensimmäiset ehdotukset tällaiselle muistomerkillä tulivat vuonna 1943, mutta vasta vuonna 1949, Havaijin territorion perustettua Tyynen valtameren sodan muistomerkkikomitean, otettiin ensimmäiset toteuttamisen edistysaskeleet.

Ensimmäinen tunnustus tuli vuonna 1950, kun Admiraali Arthur Radford, Tyynen valtameren Ylipäällikkö (CINPAC), antoi käskyn pystyttää lipputanko uponneen taistelulaivan ylle. Hyökkäyksen yhdeksäntenä vuospäivänä kiinnitettiin muistolaatta lipputangon jalustaan.

Presidentti Dwight D. Eisenhower, joka auttoi saavuttamaan Liittoutuneitten voittoa Euroopassa Toisen Maailmansodan

aikana, antoi hyväksymisensä perustaa muistomerkki vuonna 1958. Kongressin myöntämät avustukset ja yksityiset lahjoitukset mahdollistivat rakennustyöt. Muistomerkki vihittiin Kaatuneitten Muistopäivänä vuonna 1962.

Arkkitehti Alfred Preisin mukaan Muistomerkin

muoto, "...missä rakennelma on notkollaan keskeltä, mutta seisoo vahvana ja väkevänä päissä, kuvastaa ensin tappiota ja sitten lopullista voittoa... on kokonaisuvaltaan tyyni. Surullisuuden vivahteet on jätetty pois, jotta itse kukin voi tutkiskella omia henkilökohtaisia reaktioita ja omia sisimpiä tunteitaan."

Yleisen käsityksen vastaisesti USS *Arizona* ei ole enää palveluksessa. Erityisenä kunnianosoituksena laivalle ja sen menetetyille miehistölle, Yhdysvaltojen lippu liehuu tangossa, joka mukailee uponneen laivan tuhoutunutta päämastoa. USS Arizona-muistomerkki kunnioittaa kaikkien niiden sotilaiden muistoa, jotka saivat surmansa hyökkäyksessä Oahun saarelle Havaijilla.

Vierailukeskus

USS Arizonan vierailukeskus sijaitsee Pearl Harborin

laivastotukikohdassa ja sopimus Yhdysvaltojen laivaston kanssa mahdollistaa Kansallispuistopalvelun toiminnan ja ylläpidon näissä tiloissa. Kaikkien, jotka haluavat tutustua muistomerkkiin, on mentävä vierailukeskuksen kautta. Se sijaitsee Pearl Harborin rannalla, Highway 99:n varrella (Kamehameha Highway) noin 45 minuutin ajomatkan päässä Waikikista länteen.

7. Joulukuuta, 1941, menetykset*

	Yhdysvallat	Japani
Kaatuneet		
Lavasto	1998	64
Merijalkaväki	109	
Maavoimat (sisältäen maavoimien lentojoukot)	233	
Sivillit	48	
Haavoittuneet		
Lavasto	710	ei tiedossa
Merijalkaväki	69	
Maavoimat (sisältäen maavoimien lentojoukot)	364	
Sivillit	35	
Lahvat ja muut alukset		
Upotettu ja tai rantaautettu**	12	5
Vaurioituneita**	9	
Lentokoneet		
Tuhottuja	164	29
Vaurioituneita	159	74

* Luvut ovat tarkastuksen alaisia.

** Kaikki Yhdysvaltojen alukset, lukuunottamatta *Arizona*, *Utahia*, ja *Oklahoma*, kunnostettiin palvelomaan myöhemmissä taisteluissa.

kansallispuiston vartijan lyhyestä puheesta ja 25-minuutin pituisesta Pearl Harborin hyökkäyksen dokumenttifilmistä. Heti filmin jälkeen vartija ohjaa vierailijat laiturille, josta he nousevat muistomerkillä vievään laivaston alukseen. Vierailijat nousevat aluksesta muistomerkillä ja tulevat takaisin seuraavalla aluksella.

Vierailijat voivat vapaasti tutustua museoon ja kirjakauppaan, joita USS Arizona-muistomerkkin museoyhdistys ylläpitää. Keskuksesta löytyvät myös kioski, keski aukio, WC:t ja toimistotiloja. USS Arizonaa esittävä oljyvärimaalaus informaation takana on mitoitettu 4,9 x 15,2 metriä ja sen on maalannut John Charles Roach. Vierailukeskuksen takana aukiolla on

Vierailukeskus valmistui vuonna 1980 valtion varoilla ja yksityisillä lahjoituksilla, jotka keräsi Laivaston Reserviyhdistyksen osasto 46. Ilmainen parkkipaikka on järjestetty noin 150 autolle.

Vierailijoille annetaan ilmaiset liput selittävään ohjelmaan, joka koostuu

muistonäyttely, jossa on listattu kaikkien Oahulla 7. joulukuuta, 1941 menehtyneitten nimet (lukuunottamatta niitä jotka kaatuivat USS Arizonalla). Aukiolta on myös erinomainen näkymä Ford Islandille ja Battleship Rowlle. Rannan tuntumassa on seitsemän näyttelyä, jotka kuvailevat historiallisia ja maantieteellisiä yksityiskohtia Pearl Harborin hyökkäyksestä.

Kuljetus Muistomerkillä

Ilman omaa autoa liikkuville vierailijoille on useita vaihtoehtoja: Honolulun paikallisbussit pysähtyvät säännöllisesti vierailukeskuksessa ja niihin voi nousta Waikikilta. Busseilla numero 20 ja 47 on suorimmat yhteydet. Yksityiset bussit järjestävät myös meno-paluu matkoja vierailukeskukseen ja useiden kaupunkikierrosten osana on vierailu USS Arizona-muistomerkillä. Lisätietoa saa numerosta 422-0561

Yleistä Tietoa

Vierailukeskus on auki päivittäin aamulla puoli kahdeksasta viiteen iltapäivällä. Viimeinen ohjelma alkaa kello kolme. Vierailukeskus ja muistomerkki ovat suljettu Kiitospäivänä, Joulupäivänä ja Uuden Vuoden Päivänä.

Varauksia ei oteta vastaan, kaikki ohjelmat ovat ilmaisia ja vierailijat pääsevät sisään tulojärjestyksessä.

Tupakoiminen, syöminen ja juominen ovat kiellettyjä teattereissa, aluksella ja muistomerkillä. Koko vierailukeskus on tupakoimaton alue.

Arvotavaroita, kuten kameroita ja käsilaukkuja, tulee pitää silmällä.

Lisätietoa saa numeroista: (808) 422-0561 ja (808) 422-2771, tai osoitteesta: the Superintendent, USS Arizona Memorial, 1 Arizona Memorial Place, Honolulu, Hawaii 96818-3145.